

תוכן הענינים

מבוא

1

1. השורשים המטפיסיים של ההוויה 1; 2. שעשועי המלך בעמק 2;
3. הצמצום וכרוד החלל 3; 4. המלבוש והתורה הקדומה 4; 5. שיעור מירת
- הרין בהתהוות האלפבית 6; 6. תהליך קביעת הצורות 8; 7. הצטיירות
- העולמות ביד האלפבית 9; 8. שבירת הכלים וצורות האותיות 13;
9. קידוש הקולמוס: דיו ויין 15; 10. הכתב כמשל קוסמוגוני 16; 11. דיו
- ויין, דיו ודם 18; 12. אזל כתב אזל ליה קרושתיה 20; 13. אותיות
- שחורות ואותיות לבנות 20; 14. מעשה הכתיבה והמלה המדוברת 24;
15. הצורות שבִּרְחָם הנצח 27

29

ספר ראשון: שלושת אלפי שנות כתב עברי

פרק ראשון – התפתחות גראפית

1. בבין השמשות ובאורח פלא 31; 2. התהוות הכתב העברי 32;
3. הריפורמה הגדולה של הכתב 34; 4. דרשות כרי להצריקה 36;
5. תנאים פסיכולוגיים לביצורה 37; 6. הר הוויכוח לאחר חתימת
- התלמוד 40; 7. דעה פרוקסלית של בעל העיקרים 42; 8. השקפת בעלי
- הסוד 43; 9. המהפכה הבלתי צפויה 44; 10. גלגולים גראפיים עד
- היום 44

48

פרק שני – התפתחות אידיאית

1. השוני של האלפבית העברי 48; 2. סֶפֶר, סְפּוֹר וסֶפֶר 51; 3. תכונות
- ביולוגיות־רוחניות של האלפבית 52; 4. שיטת הדרש וכלי־השרת הראשי
- שלו 54; 5. פעולות פרשניות של בעלי־הסוד 55; 6. רלטיביזציה קבלית
- של הטקסט המסורתי 57; 7. תורת השמיטות ויסודותיה 59; 8. הזיקה בין
- תורת השמיטות לבין האלפבית העברי 61; 9. האוטופיה של האות העשרים
- ושלוש 61

65

פרק שלישי – השפעה אידיאית בהתפתחות הגראפית

1. האיריאה והסכימה הגראפית שלה 65; 2. ניואנסות של הרצון
- האלוהי 66; 3. הספר ברוך שאמר 67; 4. פירושיו של בעל אלפא
- ביתא 68; 5. 'קסת הסופר' לר' שלמה גנצפריד 70; 6. תחבולות לשיפור
- כתב הסופרים 72; 7. אש שחודה על־גבי אש לבנה... 74; 8. חובותיו
- המוסריות והדתיות של הסופר 75; 9. התכוונות לשמה במלאכתו 77;
10. מלאכת הסופר על־פי סוד 78; 11. המרירה בשל וי"ו יתרה 80;
12. סיום החלק הראשון 81

ספר שני: חקירה ודרוש בפרשנות הכתב

83

85

פרק רביעי - האלפבית בספר הזוהר

1. כלים ודגמי־בראשית 85; 2. סגולות הבריאה של האותיות 88;
3. האלפבית העליון והאלפבית התחתון 92; 4. המשל ונמשליו 93;
5. בראשית ואחרית הימים 95; 6. אז יִקָּע שחר המחשבה 96;
7. האלפבית בסוד הגִּנְטִיקָה 98; 8. צידופי־אותיות שבתווי־פניו של האדם 100; 9. האנטומיה המיסטית של גוף האדם 100; 10. רקרוק ואנטי־רקרוק 103; 11. פעלתנותן של האותיות וגמישותן 104; 12. נגילה ונשמחה בך... 107; 13. האורחים לשולחן האלהים... 111

112

פרק המישי - ספר היצירה

1. קורם העולם וקורם המלה 112; 2. המחבר וסגנונו הקשה 114;
3. שלושים ושתיים נתיבות פליאות חכמה 118; 4. גלגל הלשון של היצירה 124; 5. תחרות עם האל 128; 6. גלגל הלשון וגלגל התורה 129; 7. שלוש האמות 132; 8. סתירות והיפוכים ביקום 135;
9. הבתים והאבנים 136; 10. הפירמדה של היצירה 138; 11. לשונם, כביכול, של העצמים 139; 12. האקזוטיקה של המלה והאות 140;
13. שתי בעיות חמורות 142; 14. הפירושים לספר יצירה 145

149

נספח: ספר היצירה לאור מפרשיו

167

פרק שישי - בעקבות ספר היצירה

1. כ"ב כליו של אחר 167; 2. פלאי פלאים בעלמא דאתי 169; 3. התרת צרור החיים 171; 4. פתח לשה עולמית 172; 5. הסכנות שבחכמת הצירוף 174; 6. מאגיה ומטפיסיקה במשנתו של אבולעפיה 175;
7. הרשב"א בראש מתנגדיו 176; 8. רבי יהודה חייט בררבי הרשב"א 177;
9. שני אנטיפודים בגיאוגרפיה של הקבלה 178; 10. מקור הנבואה והנגינה 179; 11. רבי יוסף ג'קאטילה וספרו גינת אגוז 182; 12. מרכבות האותיות ונתיבותיהן בחלל העולם 183; 13. ספר פרדס רימונים 184;
14. פה עילאה ופה תתאה 185; 15. האורים ותומים של האלפבית לפי האר"י 187; 16. האלפבית של האצבעות 189; 17. הספר ברית עולם ושיטת הכפילות שלו 189; 18. מהקבלה אל החסידות 191; 19. המחליף פרה בחמור 192; 20. בתחום המטפיסיקה והגדרת העתידות 193;
21. האותיות מהשבידה 195; 22. האינטרוסקפיה באותיות והעלאת ניצוצותיהן 196; 23. בעל־התניא ושיטתו 196; 24. תורת הבריאה הלשונית 197; 25. הנוסחה הקוסמוגונית 'אתה' 198

201

פרק שביעי - ספר אותיות דרבי עקיבא ודורשיו

1. סגנונו הרירקטי 201; 2. לוח איריא־גראפי של האלפבית 202;
3. לוח שמות על יסוד משיכה רעיונית 205; 4. השפעתו על הפיוט 208;
5. ההולכים בעקבותיו 214

216

פרק שמיני - ספר התמונה

1. תמונת העולם התיאוסופית־הקוסמולוגית שלו 216; 2. הפלטין הבנוי במקום האשפה 218; 3. המידות והרִתְקִים המטפיסיים 219; 4. המורד

הגדול 220; 5. ההקרמה הראשונה הלקונית 222; 6. היחס בין אותיות לבין ספירות 224; 7. סגנונו המוצעף של הספר 226; 8. פנימיות התורה 228; 9. סוד כוח הריבור 230; 10. חותם בתוך חותם וכיסא לכיסא 231; 11. בניין, אבנים מפולמות, לולאות ומגורה 232; 12. פרפרוזות ומלים זרות 234; 13. תורת השמיטות ויהוד האסטרוולוגיה 235; 14. שבע השמיטות ואותיותיהן 238; 15. הראשונה: שמיטת־החסד 239; 16. השנייה: שמיטת־הגבורה 240; 17. השלישית: שמיטת־התפארת 245; 18. הרביעית: שמיטת־הנצח 246; 19. החמישית: שמיטת־ההוד 246; 20. שמיטת־היסוד, שהוחלף מקומה 247; 21. שמיטת־המלכות העשויה 249; 22. ממטפיסיקה לעולם האמפירי 250

253 **פרק תשיעי – חסירי בעל התמונה ומתנגדיו**

1. המחבר ויצירתו 253; 2. סודות הכותרת 256; 3. המצדדים בו והמתנגדים לו 259; 4. היכל ומעון לרוחניות 260; 5. שיטתיות מול חוסר ישע 261; 6. ביקורת על תורת־השמיטות 262; 7. השפעת הספר ברורות המאוחרים 263

266 **פרק עשירי – מעמד האלפבית העברי בעיני הנכרים**

1. פירושי אלפבית אצל אבות הכנסייה 266; 2. ההומניסטים הנוצריים ואליה בחור 267; 3. פיקו די מירנרולה ויוהן רויכליון 269; 4. ההבראיסטים הנוצריים מהמאה התשע־עשרה 270; 5. האיגיפטולוג וחוקר הלשון העברית פאבר־ה'אולי־בה 271; 6. חוקר הלשון גארסייה בלאנקו 274; 7. פיראלטה בעל־הגוזמות ובעל־הסוד 277; 8. פרשנות האלפבית של המזרחן ברזילי 278; 9. הטרחה והשכר שבצורה 280

283 **ספר שלישי: הפרובלימטיקה של האלפבית העברי**

285 **פרק אהר־עשר – הצורות והשמות**

1. תאוריית־הציונים ברבר מוצא האותיות 285; 2. ספקות בנכונותה 286; 3. תאוריית־הסימנים 287; 4. שחזור משוער של מוצא השמות 289; 5. השמות על־פי דרש ועל־פי סוד 291; 6. חירוש העולם וסדרו על־פי כתיב השמות 292; 7. תמונות האותיות על־פי סוד 294; 8. ררגת השכלול: אבני מחצב הבינה 296; 9. סובסטיציולוניה של מושגים על־אדריים 298; 10. המשכת חיות וכוח מיוחד פרטי 301; 11. תאוריית־הציונים בספר הזוהר 302; 12. ריבועא לא דהיט 302; 13. גמישות נסית 304; 14. ציגורות ועיגולים מאגיים 304

306 **פרק שנים־עשר – נוסחאות של סדרי־אותיות**

1. המוצא והקנוניזציה של הסדר המסודתי 306; 2. הרפתקאות שעברו עליו 309; 3. הצרכת האקרוסטיכון 311; 4. גִּינְי תמרדות בסדר המקובל 313; 5. תשר־ק; בן־התחרות הראשון 314; 6. א־ת ב־ש: כתב־הסתרים הקדום ביותר 317; 7. המחזת א־ת ב־ש בספר הזוהר 319; 8. נוסחאות אשר בחשבון יסודן 321; 9. היסודות של א־י־ק בכ־ר 324; 10. נוסחאות הסודות מן הסדר ושנתקדשו 327; 11. אילן האלפבית וסולם האלפבית 328; 12. הרוגמאות להתחדשות חברתית 329; 13. תכלית האלגברה המיסטית 330

סרק שלושדעיטער – חלוקת האלסבית לפונים

1. המספר המסודתי המקובל 332; 2. מספר אותיות התורה 333; 3. שני הכתובים של ספרי צירה 335; 4. חלוקה לפי המבנה הגיאומטרי האסטרונומי 337; 5. שני מתנות שווים במספרם 340; 6. מימנה חיים, משמאלה מוות 340; 7. חלוקה לפי דרגת המעלה הדתנית 341; 8. אותיות של רחמים ואותיות של דין 342; 9. האלף השקולה כנגד כולן 343; 10. מחשבה, דיבור ומעשה 344; 11. אותיות גדולות, זעירות ומסונות 344; 12. האותיות מוקבלות לחופה 345; 13. מוצאן של האותיות הסופיות ותפקידן 347; 14. מ'שרים אהבוך 351; 15. הטעם והמלח של האלפבית 352; 16. עמודי העולם והגאולה 355; 17. חמש האותיות הסופיות כנגד חמשת החושים 356; 18. צורות שחורות וצורות לבנות 357; 19. חלוקה לפי דרגת הריבועיות 358; 20. תם ולא נשלם 360

סרק ארבעדעיטער – דרך אדם לאלוהיו

1. השערים לחזונות מטפיסיים 362; 2. ארבעת התנאים ומרגותיהם 363; 3. הגדת העדות ההרדית של ארבע אותיות הפלא 364; 4. האורח הנועז ביותר בפרס 365; 5. רבי עקיבא בתחומה של האות למד 366; 6. בן זומא ליר שער הימם הסתומה 367; 7. אילו עמר אלישע על סוד הסמך 368

סרק חמישהדעיטער – האורנמנטיקה הרוחנית: נקודות טעמים ותגין

1. אמות הקריאה 370; 2. היסוסים ברבר ההיגוי הנכון 371; 3. הופעת הביקוד 372; 4. הנקודות לפי ספר הווהד 375; 5. אש ואור בנקודות 377; 6. יסוד העולם 378; 7. נקודות יסוד, נקודות בניין ונקודות תנועה 379; 8. הנקודות לפי פרס דימונים 382; 9. הדיבוע והעיגול 384; 10. נבלי שמים 385; 11. 'שפע טל' על אגרת הטעמים 386; 12. הפירוש המקביל האסטרונומי 388; 13. שלוש דרגות הבריאה 390; 14. פירודי התורה 392; 15. הניצוצים ליר חופי השבידה 395

ספר רביעי: שער הכ"ב**סרק שישהדעיטער – האות אלף**

1. מפני מה היא בראש 399; 2. תאריה בספר הווהד 401; 3. מוצא צורתה וסמליותה 402; 4. ה'רבה הגראפי לפי המקובלים 402; 5. סוד עמידת הפריטים בהרכב 404; 6. כתב היחסי של המין האנושי 405; 7. האלף הבלתי נראית 407; 8. תפילין דמרי עלמא 407; 9. המסתורין של שמה 409; 10. סגולותיה הרקוריות והלשוניות 410; 11. אות האורה והגילוי 411

סרק שבעדעיטער – האות בית

1. צורתה, מקור שמה והגמטריה 413; 2. סמלי צורתה הארכאית 415; 3. דרשות על צורתה המדובעת 416; 4. מפני מה תפסה את הבכורה 417; 5. חותמה של החכמה הקרומה 418; 6. המחזור המיסטי של החיים 419; 7. פתחי לי אחותי דעיתי 420

- 421 פרק שמונה-עשר – האות גימל
1. אסוציאציות לגבי שמה ותמונתה 421; 2. האות הרחמנית 421;
3. הגימל שכבתה במצח 423; 4. עושרה האיריא 424; 5. השערה רחוקה
ויסודה הבלשני 425
- 427 פרק תשעה-עשר – האות דלת
1. מקור צורתה וערכה האיריא 427; 2. ווג בעלי הצרקה מן
האלפבית 428; 3. ד' דאחד צריך לאדכאה ביה 430; 4. משמעותה בתחום
הפילוסופי 432; 5. שמיטת החסד המיתולוגית 432
- 434 פרק עשרים – האות הא
1. אות הפוריות והנביטה 434; 2. אנטומיה גראפית-מיסטית 435;
3. ההא נעשית למם סופית 437; 4. פירוש מוסרי על המבנה הגראפי 438;
5. תפקידה בסימבוליקה של תורת השמיטות 438; 6. ערך דקרוקי
ואיריא 440
- 443 פרק עשרים ואחד – האות וו
1. סמלה של ההתאחדות 443; 2. עמודו של עולם 444; 3. הווי של
אליהו הנביא הודהנה ליעקב אבינו 445; 4. האלף השישי האוטופי 447;
5. הימים העליונים האוניברסליים 448; 6. השערה תיאוסופית-לשונית על ווי
ההיפוך 449; 7. התפשטותה הדמיונית והתקטעותה 450
- 452 פרק עשרים ושניים – האות זין
1. סמל הכוח 452; 2. מטה הפלאים של משה וזרועו 453; 3. הווי
שהוכתרה ביווד על ראשה 454; 4. הסימבוליקה של הגימטריה שלה 455;
5. שידוד מערכות בסדר העולם 455
- 456 פרק עשרים ושלושה – האות חית
1. המחלוקת סביב שמה 456; 2. סמל החומר ההיולי 457; 3. חטא וחודה
בתשובה 457; 4. יסודות גראפיים 459; 5. פירושים חדשים
לשמה 460; 6. כתיב השם שנשתנה 461
- 462 פרק עשרים וארבעה – האות טית
1. מקור השם 462; 2. ההוראה הסמלית של תמונתה 463; 3. ויווג
הספירות 465; 4. גגה השבור 466; 5. האות שנמלטה מהלוחות 467;
6. עיד הפלאים שתחת ממשלתה 468
- 471 פרק עשרים וחמישה – האות יוד
1. משמעות השם 471; 2. דרשות על צורתה בכתב האשורי 472;
3. הנקודה הקרומה 473; 4. מקור כל האותיות 474; 5. מונולוג עצוב של
היוד 475; 6. ובא אליה מלך גדול 475; 7. היפה בנשים 476;
8. דרשת הינוקא: היוד שהיתה להא 476; 9. תפקידה בסימבוליקה
האידושת 477; 10. מקור כוחה האיריא 478; 11. האומנית המושלמת
של ערבי-באשית 479; 12. כור ההיתוך הקוסמוגוני 480; 13. סיום
קבוצת-אותיות רמת-היחש 481

483 **פרק עשרים ושישה – האות כף**
1. מקור שמה 483; 2. האות הכפופה ואחותה הישרה 483; 3. תפקידה הרקרוקי וערכה הסמלי 485; 4. פירוש ישן לביטוי 'כביכול' 486

487 **פרק עשרים ושבעה – האות למד**
1. מקור שמה ותפקידה ברקרוק 487; 2. מגרל הפורח באוויר 488; 3. מקור הכינוי 489; 4. צווארה המשוך 490; 5. תבניתה הגראפית ומשמעותה 492

494 **פרק עשרים ושמונה – האות מם**
1. שמה וצורתה 494; 2. סודות המם הסתומה 496; 3. שיווי־משקל אָתי בעולם 497; 4. רזא רמם בשני כפלי־צורה 499; 5. אות המוות 502; 6. ההיכל שנסגר והמפתח לרלתו 503; 7. ברית שנכרתה בין שתי ממיין 505; 8. האר"י, מנשה בני־ישראל ושבתי צבי 505; 9. תיקון העולם ותיקון היחיד 506

508 **פרק עשרים ותשעה – האות נון**
1. שמה, תמונתה וערכה האיריאָי 508; 2. סודות הכתיב של שמה 510; 3. תיקו ותיקון; ברטא שלימא בכלא 511; 4. אנטומיה של שתי הגונין 511; 5. התלויה, הגזורה והעקומה 511; 6. דרשת מולכו על קץ הימין 514; 7. תרין דחימין 515; 8. אות חמישים השערים שהאחרון בהם נעול 516; 9. גון הפלאות של כינור רור 517; 10. הגון שגברה על החית 517

519 **פרק שלושים – האות סמך**
1. פירוש שמה וסמליותו 519; 2. הופעתה הראשונה במקרא 520; 3. מושגים וסמלים שתמונתה מושכת אחריה 520; 4. נס הסמך שבלוחות 522; 5. יסודותיה הגראפיים ומשמעותם 524

525 **פרק שלושים ואחד – האות עין**
1. ההרמוניה שבין שמה לבין ציורה הקרום 525; 2. ררושים על שמה ועל תמונתה האשורית 525; 3. החומר ונצחיותו 526; 4. האור הגנוז וגרות המערכה 526; 5. גלגל הוא שחוזר בעולם... 527; 6. תאומי־הראשים המיסטיים 528

530 **פרק שלושים ושניים – האות פא**
1. זיקה בין שמה לבין תמונתה 530; 2. תוכחה נגר שיחה בטלה 530; 3. נוסחת הפלא: 'כלי גרול בתוך כלי קטן' 531; 4. משיח בשביה והפא הלפופה 532

534 **פרק שלושים ושלושה – האות צדי**
1. השם והסימבוליקה של התמונה 534; 2. צדי או צדיק 534; 3. חותם בית הרין 535; 4. האנטומיה הרזית של האות 537; 5. שני ראשיה כשני תפוחים 538; 6. אור זרוע לצדיק 540

- 541 **פרק שלושים וארבעה – האות קוף**
 1. חילוקי־דעות בפירוש שמה 541; 2. הרשע העולה בסולם התשובה 542;
 3. הקוף שנהפכה להא 544; 4. ההא נעשית קוף 545; 5. האנטיטיות
 שלה באלפבית 546; 6. הקוף וחסאת קין שלה 547; 7. השוטר
 שבאלפבית 548; 8. קוף ו'קיפו' 549
- 550 **פרק שלושים וחמישה – האות ריש**
 1. רמזי שמה 550; 2. אות הירושה והעוני 551; 3. תמונתה והמשמעות
 הכרוכה בה 551; 4. הריש שסירבה לעזוב את אברהם 553
- 555 **פרק שלושים ושישה – האות שין**
 1. ציווי־מוסר בשמה ובצורתה 555; 2. המיסטיקה של מבנה הגראפי 556;
 3. תפילין של מעלה 557; 4. ליקוי־שין ושטן של קרושה 558; 5. נקורת
 המפנה הגורלית 560; 6. המחלוקת ברבר מחיקתה 561; 7. תוכנו של ספר
 כלול באות אחת 561
- 565 **פרק שלושים ושבעה – האות תיו**
 1. השם והמרומו בו 565; 2. לירת המוות 566; 3. אנטומיה
 גראפית־מיסטית 566; 4. הסודות הכמוסים בדגלה העקומה 567; 5. שפת
 הים המסתורי 569; 6. סוף המדרגות והמסע אל ה'אין' 570
- 572 **סוף דבר: בחינותיה המטפיסיות של אמנות הכתב והביטוי**
 1. תחום המגע בין למרגות לבין פולקלור 572; 2. משחקי חדר, שיחות חולין
 ושידי עם 576; 3. האלפבית בספרות 578; 4. מעגל המריבה של
 האותיות 585; 5. איומה כנגדגלות 589; 6. ראש מילין ושירת
 האותיות 593; 7. מראש ועד סוף 595
- 597 **קיצורים ביבליוגראפיים**
- 607 **מפתח העניינים והמושגים**
- 610 **מפתח השמות: א. אישים – ב. ספרים – ג. מקומות**